

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευελιξία με ασφάλεια»

(2008/C 105/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- ζητεί, στις συζητήσεις που θα διεξαχθούν εφεξής, να εξεταστεί ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως φορέων που εξασφαλίζουν ευελιξία με ασφάλεια (flexicurity) στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, ώστε να καταδειχθεί η πραγματική σημασία τους τόσο στο επίπεδο της ΕΕ, όσο και στο επίπεδο των κρατών μελών. Καθώς αποτελούν παράγοντες που διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην θέση σε εφαρμογή των πολιτικών για την ευελιξία με ασφάλεια, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαμορφώνουν δυναμικές αγορές εργασίας, βοηθούν τους πολίτες στο εργασιακό τους περιβάλλον και παρέχουν προστασία στα άτομα που δεν είναι ενταγμένα στην αγορά εργασίας, και, κατά συνέπεια, πρέπει να συμμετέχουν στην χάραξη πολιτικών ήδη από τα αρχικά στάδια·
- ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χρησιμοποιήσει όπου είναι δυνατόν, την κοινοτική μέθοδο και επαναλαμβάνει ότι η διαδικασία της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, που καθίσταται πιο σημαντική στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, πρέπει να καταστεί πιο περιεκτική και να συμπεριλάβει πολλούς εμπλεκόμενους συμπεριλαμβανομένων των αρχών της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, εφόσον σε αυτό το επίπεδο συνήθως εφαρμόζεται η εν λόγω πολιτική·
- προτείνει την επέκταση της διαδικασίας αξιολόγησης από ομότιμους που προβλέπει η ευρωπαϊκή στρατηγική της Λισσαβώνας ώστε να μπορέσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και άλλοι σχετικοί παράγοντες σε όλη την ΕΕ, να επωφεληθούν των ανταλλαγών με ομότιμους και να καταστεί, με τον τρόπο αυτό, δυνατή η διερεύνηση των διαφόρων μορφών ευελιξίας με ασφάλεια·
- συνιστά τη διοργάνωση ετήσιων «συνόδων κορυφής» με σκοπό τη βελτίωση των αλληλεπιδράσεων που αναπτύσσονται στο ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των οργάνων της ΕΕ και της ΕΤΠ, ώστε να μπορέσουν να βελτιωθούν τόσο ο προγραμματισμός των εργασιών και οι διαδικασίες διαβούλευσης όσο και η ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που αφορούν την ευελιξία με ασφάλεια και το ευρύτερο θεματολόγιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας· οι «σύνοδοι» αυτές θα μπορέσουν να αναπτύξουν περαιτέρω τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων διαρθρωμένου διαλόγου ΕΤΠ-Επιτροπής και της Πλατφόρμας παρακολούθησης της στρατηγικής της Λισσαβώνας.

Εισηγητής: ο κ. Dave QUAYLE (UK/PES), Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Trafford

Κείμενο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για τη θέσπιση κοινών αρχών όσον αφορά την ευελιξία με ασφάλεια: περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας μέσω της ευελιξίας με ασφάλεια

COM(2007) 359 τελικό

Πολιτικές συστάσεις

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών

1. Ζητεί, στις συζητήσεις που θα διεξαχθούν εφεξής, να εξεταστεί ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως φορέων που εξασφαλίζουν ευελιξία με ασφάλεια (flexicurity) στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, ώστε να καταδειχθεί η πραγματική σημασία τους τόσο στο επίπεδο της ΕΕ, όσο και στο επίπεδο των κρατών μελών. Καθώς αποτελούν παράγοντες που διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην θέση σε εφαρμογή των πολιτικών για την ευελιξία με ασφάλεια, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαμορφώνουν δυναμικές αγορές εργασίας, βοηθούν τους πολίτες στο εργασιακό τους περιβάλλον και παρέχουν προστασία στα άτομα που δεν είναι ενταγμένα στην αγορά εργασίας, και, κατά συνέπεια, πρέπει να συμμετέχουν στην χάραξη πολιτικών ήδη από τα αρχικά στάδια·

2. Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χρησιμοποιήσει όπου είναι δυνατόν, την κοινοτική μέθοδο και επαναλαμβάνει ότι η διαδικασία της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, που καθίσταται πιο σημαντική στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, πρέπει να καταστεί πιο περιεκτική και να συμπεριλάβει πολλούς εμπλεκόμενους συμπεριλαμβανομένων των αρχών της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, εφόσον σε αυτό το επίπεδο συνήθως εφαρμόζεται η εν λόγω πολιτική·

3. προτείνει την επέκταση της διαδικασίας αξιολόγησης από ομότιμους που προβλέπει η ευρωπαϊκή στρατηγική της Λισσαβώνας ώστε να μπορέσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και άλλοι σχετικοί παράγοντες σε όλη την ΕΕ, να επωφεληθούν των ανταλλαγών με ομότιμους και να καταστεί, με τον τρόπο αυτό, δυνατή η διερεύνηση των διαφόρων μορφών ευελιξίας με ασφάλεια·

4. συνιστά τη διοργάνωση ετήσιων «συνόδων κορυφής» με σκοπό τη βελτίωση των αλληλεπιδράσεων που αναπτύσσονται στο ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των οργάνων της ΕΕ και της ΕΤΠ, ώστε να μπορέσουν να βελτιωθούν τόσο ο προγραμματισμός των εργασιών και οι διαδικασίες διαβούλευσης όσο και η ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που αφορούν την ευελιξία με ασφάλεια και το ευρύτερο θεματολόγιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας· οι σύνοδοι αυτές θα μπορέσουν να αναπτύξουν περαιτέρω τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων διαρθρωμένου διαλόγου ΕΤΠ-Επιτροπής και της Πλατφόρμας παρακολούθησης της στρατηγικής της Λισσαβώνας·

5. Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα του διαλόγου για την ευελιξία με ασφάλεια·

6. συνιστά να διεξαχθεί διάλογος σε αποκεντρωμένη κλίμακα μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών

εταιρών, των ΜΚΟ και της ευρύτερης τοπικής κοινότητας με θέμα την ευελιξία με ασφάλεια και την διασφάλισή της·

7. φρονεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να διαθέτουν αρμοδιότητες και χρηματοοικονομικούς πόρους που να τους επιτρέπουν να παρεμβαίνουν στα αντίστοιχα επίπεδα. Η πρόωθη της ευελιξίας με ασφάλεια δεν πρέπει να συνεπάγεται την αύξηση των εξόδων για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ούτε έκπτωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων·

8. είναι της γνώμης ότι μόνον με την ανάπτυξη ολοκληρωμένων και μόνιμων υποδομών δημοσίων υπηρεσιών οι οποίες να καθορίζονται, να οργανώνονται και να χρηματοδοτούνται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές όπως υποδομές μεταφορών, προσιτή στέγαση και οικονομικά προσιτή, προσβάσιμη και έγκαιρη παιδική μέριμνα και μέριμνα για τα άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους, μπορεί να δημιουργηθεί μια στερεή βάση για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβώνας·

9. ως εκ τούτου επισημαίνει ότι οι υφιστάμενες ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις που διέπουν τον ανταγωνισμό, τις κρατικές ενισχύσεις και την εσωτερική αγορά πρέπει να υποστηρίξουν την παροχή και χρηματοδότηση των αναγκαίων κοινωνικών υπηρεσιών·

Η έννοια της ευελιξίας με ασφάλεια

10. φρονεί ότι η ευελιξία με ασφάλεια ως έννοια, δεν πρέπει να αποτελεί ένα τυποποιημένο πρότυπο το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί ομοιόμορφα σε όλη την ΕΕ, αλλά μια έννοια που θα πρέπει να προσδιορίζεται σταδιακά, δεδομένου ότι σε ορισμένα κράτη μέλη έχει εκτεταμένες συνέπειες, ενώ σε άλλα περιορισμένο αντίκτυπο·

11. θεωρεί ότι η έννοια της ευελιξίας με ασφάλεια πρέπει να επιτρέπει τον συνδυασμό ισχυρών και ευέλικτων αγορών εργασίας και ασφαλών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης με σκοπό την διευκόλυνση της επίτευξης των στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής της Λισσαβώνας για περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου και της κοινωνικής συνοχής·

12. υποστηρίζει τη δημιουργία μιας προσιτής και ευέλικτης αγοράς εργασίας χωρίς διακρίσεις, που να αναγνωρίζει και να ενθαρρύνει τις ΤΠΕ και να επιτρέπει ποικιλόμορφα εργασιακά πρότυπα (όπως η κατ' οίκον εργασία και η τηλεργασία)·

13. φρονεί ότι οι δημογραφικές αλλαγές και τα θέματα που άπτονται των σχέσεων μεταξύ των διαφόρων γενεών πρέπει να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη. Θα πρέπει, αφενός, να προωθηθούν μέτρα για τους ηλικιωμένους εργαζόμενους, όπως ευέλικτη εργασία, ευέλικτες συντάξεις, διαφοροποίηση της ηλικίας συνταξιοδότησης και καλύτερη κατάρτιση. Αφετέρου, πρέπει να προαχθούν η δια βίου μάθηση, η καλύτερη κατάρτιση και συστήματα καθοδήγησης των νέων·

14. είναι της γνώμης ότι πρέπει να τονιστούν περισσότερο τα ζητήματα που έχουν σχέση με την ισότητα για τις γυναίκες και για όλους. Όσον αφορά τους στόχους της στρατηγικής της Λισαβώνας, οι γυναίκες σαφώς υποαπασχολούνται ενώ πολλά άτομα με αναπηρία μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αγορά εργασίας και να διαδραματίσουν πλήρη ρόλο. Συνεπώς, για να καλυφθούν με βιώσιμο τρόπο τα υφιστάμενα κενά πρέπει να ληφθούν μέτρα που να λαμβάνουν υπόψη την έννοια της ευελιξίας με ασφάλεια·

15. θεωρεί ότι η ευελιξία με ασφάλεια αφορά τόσο τους απασχολούμενους με σταθερή σχέση εργασίας, όσο και τους ανέργους καθώς και όσους κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό. Η πολιτική της ευελιξίας με ασφάλεια θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες πρόσβασης στην απασχόληση για τις ομάδες που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας. Θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της επαγγελματικής κινητικότητας και της εναλλαγής θέσεων εργασίας όσων διαθέτουν σταθερή απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνει υπό σημείωση την αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη μετάβαση από τις «ασφαλείς θέσεις εργασίας» προς την «ασφαλή απασχόληση» (η οποία συνεπάγεται ότι δεν πρέπει πλέον να θεωρείται κανόνας η παραμονή δια βίου στην ίδια θέση εργασίας)·

16. πιστεύει ότι απαιτούνται αμοιβαία εμπιστοσύνη και διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, καθώς και η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της ευελιξίας με ασφάλεια· είναι πολύ δύσκολη η δημιουργία καθολικών δεικτών για την αξιολόγηση της εφαρμογής της ευελιξίας με ασφάλεια. Η υλοποίηση της ευελιξίας με ασφάλεια στα κράτη μέλη πρέπει να βασίζεται στη συνεκτίμηση εθνικών παραγόντων και πολιτικών, νομικών και θεσμικών σχέσεων, καθώς και των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Οι πτυχές αυτές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας·

17. όσον αφορά την κινητικότητα, είναι της γνώμης ότι αποτελεί σημαντικό μέρος της έννοιας, δεδομένου ότι επιτρέπει στους μεν εργοδότες να αυξάνουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητά τους, στους δε εργαζόμενους να μπορούν να παραμείνουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε ένα συγκεκριμένο εργασιακό περιβάλλον. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους του τοπικού επιπέδου, να προσδιορίσουν τα εμπόδια που τίθενται στην εφαρμογή της εσωτερικής ευελιξίας με ασφάλεια και να εξεύρουν τρόπους αντιμετώπισής τους (π.χ. με την απόκτηση νέων δεξιοτήτων εκ μέρους των εργαζομένων), πράγμα που θα οδηγήσει σε περιορισμό των απολύσεων και των περιττών μετακινήσεων εργαζομένων·

Τα τέσσερα συστατικά στοιχεία της ευελιξίας με ασφάλεια

18. φρονεί ότι η ανυπαρξία κοινωνικής προστασίας μπορεί να απειλήσει την ευελιξία της αγοράς εργασίας. Για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος αυτός πρέπει να αναπτυχθούν και να διασαφηνιστούν στον ίδιο βαθμό οι τέσσερις αρχές της ευελιξίας με ασφάλεια·

— ευέλικτες συμβατικές ρυθμίσεις για τον εργοδότη και τον εργαζόμενο·

19. ενώ επιδοκμάζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να περιορίσει το χάσμα μεταξύ εκείνων που βρίσκονται εντός της αγοράς εργασίας και εκείνων που βρίσκονται εκτός αυτής, ζητεί όμως επίμονα ο περιορισμός του χάσματος αυτού να μην θέσει σε κίνδυνο την προστασία και τα δικαιώματα (υποτυπώδη σε ορισμένες περιπτώσεις) των οποίων απολαύουν οι εργαζόμενοι·

20. υποστηρίζει την άποψη ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη θεμιτής και δίκαιης εργατικής νομοθεσίας στα κράτη μέλη:

— οι νόμοι αυτοί πρέπει όχι μόνο να περιλαμβάνουν αλλά και να εγγυώνται την ίση μεταχείριση, την προστασία της υγείας και της ασφάλειας, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και την ελευθερία εκπροσώπησης, διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων καθώς και την ισότιμη πρόσβαση στην κατάρτιση·

— η αδήλωτη εργασία πρέπει να αντιμετωπιστεί με την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του εργατικού δικαίου·

— η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί σημαντικό η ΕΕ και τα κράτη μέλη να συμμετέχουν ενεργά, μεταξύ άλλων, στις δράσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) για την προώθηση και την εφαρμογή διεθνών προτύπων εργασίας·

21. επισημαίνει ότι μια ευέλικτη ευρωπαϊκή πολιτική για την αγορά εργασίας πρέπει να εστιάζεται και να συνυπολογίζει τις συνθήκες διαβίωσης και τις ανάγκες του εκάστοτε πληθυσμού. Υπό το «σύνθημα» ευελιξία με ασφάλεια δεν πρέπει να επέλθει μονομερής αποδυνάμωση των περιφερειακών κοινωνικών προτύπων, όπου υφίστανται·

22. επισημαίνει ότι διατυπώσεις όπως «ευέλικτες και αξιόπιστες συμβατικές ρυθμίσεις» προκαλούν ανησυχία, δεδομένου ότι με αυτόν τον τρόπο καθίσταται δυνατή η εκτεταμένη απορύθμιση των κανονικών συνθηκών εργασίας προς την κατεύθυνση της επέκτασης της επισφαλούς απασχόλησης·

— ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ):

23. έχει την ακλόνητη πεποίθηση ότι η στρατηγική της Λισαβώνας επιδιώκει τη διασφάλιση τόσο της ποιότητας όσο και της ποσότητας των θέσεων απασχόλησης και ότι οι θέσεις απασχόλησης πρέπει να είναι πιο συμφέρουσες από οικονομική άποψη από τις κοινωνικές παροχές. Για το σκοπό αυτό, η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων απασχόλησης, προωθώντας τη δημιουργία βιώσιμων αγορών εργασίας χωρίς διακρίσεις, και να μην εστιάζουν μόνον στην «ποσότητα», αναπτύσσοντας ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ), αλλά να αντιμετωπίσει και τις δυσάρεστες προκλήσεις της φτώχειας των εργαζομένων και των διακρίσεων εις βάρος τους, ώστε να καταστεί δυνατή η καταπολέμηση της ανεργίας. Μία θέση απασχόλησης αποτελεί την καλύτερη προστασία κατά του κοινωνικού αποκλεισμού: η ανεργία και η αδράνεια μπορούν να οδηγήσουν σε κοινωνικές ανισότητες και ρήξεις·

24. θεωρεί ότι η προώθηση των ΕΠΑΕ και της ευελιξίας με ασφάλεια ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να ασκηθεί επιπλέον πίεση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου να παράσχουν βοήθεια στα άτομα με τις πλέον περιορισμένες δυνατότητες ένταξης στην αγορά εργασίας·

25. πιστεύει ότι πραγματική πρόοδος θα μπορέσει να επιτευχθεί μόνον εάν οι εθνικές και ευρωπαϊκές ενεργές πολιτικές στην αγορά εργασίας και τα προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης διαμορφώνονται σε αποκεντρωμένο επίπεδο, προσαρμόζονται στην τοπική κλίμακα και ενθαρρύνονται με την παροχή κινήτρων, καθώς πολλά προγράμματα και συστήματα επιβάλλουν κανόνες και κριτήρια τα οποία μπορούν να παρεμποδίσουν την μετάβαση από την ανεργία προς την απασχόληση ορισμένων βασικών ομάδων του πληθυσμού. Όπου αυτό ισχύει, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να

διαθέτουν τη διακριτική ευχέρεια να κάμπτουν τις εθνικές ρυθμίσεις, όπως αυτές π.χ. που αφορούν το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να λάβει ο αναζητών απασχόληση τη στήριξη που δικαιούται στο πλαίσιο μιας ΕΠΑΕ, το είδος της στήριξης και της καθοδήγησης που πρέπει να χορηγείται στα άτομα που συστηματικά διεκδικούν παροχές και τα διάφορα είδη κατάρτισης που είναι δυνατόν να παρακολουθήσει κάποιος δίχως να απολέσει το δικαίωμα παροχών·

26. φρονεί ότι οι αγορές εργασίας είναι από τη φύση τους υποεθνικές. Στις τοπικές και περιφερειακές αγορές εργασίας, π.χ. η μορφή της απασχόλησης και οι μισθοί ποικίλλουν, λειτουργούν βιομηχανίες με ειδικές ανάγκες εξειδίκευσης, υφίστανται δε τοπικοί θύλακες δικαιούχων παροχών, άτομα με εξαιρετικά περιορισμένα προσόντα και άνεργοι, καθώς και φορείς που υποστηρίζουν τις μειονεκτικές ομάδες στις τοπικές κοινότητες. Τα αίτια της ανεργίας πρέπει να εξεταστούν και να κατανοηθούν· ορισμένες ομάδες έχουν υψηλότερα επίπεδα ανεργίας, όπως, π.χ., τα παιδιά που εξέρχονται από την πρόνοια, οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι, οι μόνοι γονείς, τα άτομα με αναπηρία, οι πρώην κατάδικοι, ορισμένες εθνικές μειονότητες και τα άτομα που είναι εθισμένα στα ναρκωτικά και το αλκοόλ ή αυτά που παρουσιάζουν ψυχιατρικά προβλήματα·

27. αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές απασχολούν, συμβουλεύουν και βοηθούν τα άτομα με τις πλέον περιορισμένες δυνατότητες ένταξης στην αγορά εργασίας, διαμορφώνοντας τις ΕΠΑΕ των κρατών μελών κατά τρόπο που να προσαρμόζονται στις ειδικές προσωπικές και τοπικές ανάγκες. Συντονίζουν εταιρικές σχέσεις σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και τις εθελοντικές οργανώσεις σε όλο το φάσμα του δημόσιου τομέα, με σκοπό τη συγκέντρωση διαφόρων υπηρεσιών και οργανώσεων που επιτρέπουν στους αναζητούντες απασχόληση να εξασφαλίσουν την είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Οι αρχές αυτές πρέπει να ενθαρρύνονται να αναπτύσσουν νέες και καινοτόμους προσεγγίσεις και μεθόδους χάρη στις οποίες οι πολιτικές απασχόλησης θα μπορούν να συνδυάζονται με τις πολιτικές κατάρτισης. Οι εταιρικές σχέσεις επιτρέπουν τη θέση κοινών προτεραιοτήτων και την επιδίωξη κοινών στόχων, συχνά δε επιτρέπουν τη συγκέντρωση των πόρων κατά τρόπο που να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις δραστηριοτήτων και να επιτυγχάνονται καλύτερα εστιασμένα αποτελέσματα·

28. θεωρεί ότι χρειάζεται παροχή στήριξης εκτός δομών (που συχνά αναλαμβάνεται από κοινοτικούς οργανισμούς για την υποστήριξη των εργαζομένων πριν την είσοδό τους στην αγορά εργασίας αλλά και στη συνέχεια, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η θέση τους στην αγορά εργασίας·

29. είναι της γνώμης ότι χρειάζονται αποτελεσματικές και κατάλληλα εστιασμένες υπηρεσίες για την καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Η ενθάρρυνση, απλώς, της ταχείας αποδοχής μιας θέσης απασχόλησης που όμως δεν ανταποκρίνεται απαραίτητα στις δεξιότητες και στις προσδοκίες ενός ατόμου ενδέχεται να αυξήσει τους κινδύνους πρόωρης αποχώρησής του από την αγορά εργασίας·

— αξιόπιστα, ευέλικτα και ταχέα συστήματα διαβίου μάθησης με σκοπό τη συνεχή αναπροσαρμογή και τη διασφάλιση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων·

30. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καιρίο ρόλο στη διαμόρφωση του επιπέδου των προσόντων των ατόμων μέσω της παροχής κατάρτισης και εκπαίδευσης. Είναι επίσης σημαντικοί εργοδότες και, συνεπώς, έχουν την υποχρέωση να αναβαθμίζουν τα προσόντα του εργατικού τους δυναμικού και της ευρύτερης τοπικής κοινότητας·

31. φρονεί ότι η διαβίου μάθηση πρέπει να έχει αντίκρισμα και ότι πρέπει να μπορούν όλοι να έχουν πρόσβαση σε αυτήν σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής τους. Πρέπει όλοι να ενθαρρύνονται να

αναπτύσσουν πλήρως το δυναμικό τους, οι δε εργοδότες και η κοινωνία γενικότερα πρέπει να αναγνωρίζουν και να υποστηρίζουν το δυναμικό αυτό. Πρέπει να διασφαλιστεί η παροχή ποιοτικής στήριξης στα άτομα με τη μορφή ειδικευμένης κατάρτισης τόσο πριν, όσο και μετά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Πρέπει να προωθηθεί η ποιότητα των δράσεων κατάρτισης και αναβάθμισης των επαγγελματικών προσόντων με τη μορφή ειδικευμένης κατάρτισης τόσο πριν, όσο και μετά την είσοδο στην αγορά εργασίας·

32. θεωρεί ότι έχει ζωτική σημασία να ενθαρρύνονται τα άτομα να αποκτούν δεξιότητες επιχειρηματικής φύσεως, χάρη στις οποίες να μπορούν να συστήσουν τη δική τους επιχείρηση, πράγμα που συμβάλλει στην ανάπτυξη των ΜΜΕ οι οποίες, από τη φύση τους, έχουν τοπικό χαρακτήρα, καθώς το εργατικό τους δυναμικό προέρχεται από την τοπική κοινότητα, κάνουν χρήση τοπικών υπηρεσιών και πραγματοποιούν επενδύσεις σε τοπική κλίμακα·

33. πιστεύει ότι οι παρέχοντες κατάρτιση πρέπει να προσδιορίζουν αποτελεσματικότερα τα άτομα που χρήζουν μαθησιακής στήριξης, δεδομένου ότι μεγάλος αριθμός αλφαβήτων ή ατόμων χωρίς αριθμητικές γνώσεις εξακολουθούν να απασχολούνται σε χαμηλόμισθες θέσεις απασχόλησης δίχως ποτέ οι ανάγκες τους να αναγνωρίζονται·

34. συνιστά η κατάρτιση και η αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα προγράμματα επανακατάρτισης να παρέχονται, εν μέρει από τους εργοδότες, δεδομένου ότι αντλούν οφέλη από τις γνώσεις των εργαζομένων τους και, συνεπώς, θα πρέπει να επενδύουν στην ανάπτυξη των προσόντων τους. Σε περίπτωση που η αυξημένη κινητικότητα των εργαζομένων περιορίσει την προθυμία των εργοδοτών να καταρτίσουν το προσωπικό τους, τότε θα πρέπει να διατεθούν επαρκείς πόροι στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, εάν τους ανατεθεί η επιπλέον αρμοδιότητα της εξασφάλισης της διαβίου μάθησης·

35. φρονεί ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ανταποκρίνονται ταχέως και αποτελεσματικά στις επιπτώσεις της αναδιάρθρωσης της απασχόλησης, π.χ. στις απολύσεις που προκύπτουν από το κλείσιμο μονάδων παραγωγής. Διαθέτουν τις γνώσεις και την εμπειρία που απαιτούνται για την ανάπτυξη προγραμμάτων επανακατάρτισης των θιγόμενων εργαζομένων, παροχής συμβουλών και αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, τα οποία χρηματοδοτούνται, μεταξύ άλλων, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και χάρη στα οποία οι αποκτηθείσες δεξιότητες μπορούν να αξιοποιηθούν, στη συνέχεια, σε νέες θέσεις απασχόλησης. Η απώλεια ενός σημαντικού εργοδότη έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην τοπική κοινότητα, και πιο συγκεκριμένα στις δεξιότητες των νέων και στις προοπτικές απασχόλησής τους, και αφήνει πίσω της μια υποβαθμισμένη βιομηχανική περιοχή και έχει επίσης συνέπειες για τους παρόχους αγαθών και υπηρεσιών. Καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών έχει η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων, διότι με τον τρόπο αυτό όλες οι οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των δημοσίων οργανισμών απασχόλησης και των οργανισμών παροχής κατάρτισης, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των ομάδων των τοπικών κοινοτήτων και των βιομηχανικών φορέων, μπορούν να συντονίσουν τη δραστηριότητά τους ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πόροι θα διατίθενται κατά τρόπο αποτελεσματικό·

36. μολονότι είναι της γνώμης ότι είναι ορθό τα άτομα να διαθέτουν προσόντα για να μπορούν να προσαρμόζονται στις νέες προκλήσεις, θεωρεί ότι μόνον μία αλλαγή νοοτροπίας θα επιτρέψει να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται στην αγορά εργασίας· η αλλαγή αυτή νοοτροπίας, ωστόσο, θα μπορέσει να επιτευχθεί μόνον εάν τα συστατικά στοιχεία της ευελιξίας με ασφάλεια δεν συνεπάγονται έκπτωση των εργασιακών δικαιωμάτων και εάν οι μηχανισμοί για την εφαρμογή τους στηρίζονται σε γερές βάσεις και έχουν όλο το ίδιο βάρος·

— τα σύγχρονα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης πρέπει να συνδυάζουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα και την απαραίτητη κινητικότητα στην αγορά εργασίας:

37. ζητεί επίμονα να συσχετιστούν αποτελεσματικότερα, στο ευρωπαϊκό επίπεδο, ο διάλογος για την ευελιξία με ασφάλεια και το σχέδιο για την ενεργό ένταξη που έχει δρομολογήσει η ΕΕ. Η ΕΕ δεν πρέπει να λησμονεί τους ευρύτερους στόχους κοινωνικής ένταξης που έχει θέσει και το κοινωνικό πρότυπό της. Τα αδύναμα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας θέτουν εμπόδια στις ευέλικτες αγορές εργασίας και, τελικά, επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη. Η οικονομική ασφάλεια αποτελεί προϋπόθεση για όλους τους εργαζομένους, ανεξάρτητα από το εάν η θέση που κατέχουν είναι σημαντικής, μέτριας ή περιορισμένης ευθύνης, και τα σωστά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στηρίζουν το άτομο τόσο κατά την μετακίνησή του από μία θέση απασχόλησης σε μία άλλη, όσο και κατά την παραμονή του στην αγορά εργασίας·

38. προτείνει να ανοίξει διάλογος, σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των κοινωνικών εταίρων σχετικά με το επίπεδο κοινωνικής προστασίας το οποίο είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση ευελιξίας με ασφάλεια. Η αποτελεσματικότητα της μετάβασης θα εξαρτηθεί από την ευρωστία των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης·

39. φρονεί ότι εκτός από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν και αυτές να εκπροσωπήσουν δυναμικά τα άτομα που δεν είναι ενταγμένα στην αγορά εργασίας. Πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχεται προστασία στα πλέον ευάλωτα άτομα·

40. αναγνωρίζει ότι τα επίπεδα ανεργίας παραμένουν σταθερά υψηλά σε όλη την ΕΕ και ότι υπάρχουν άτομα παγιδευμένα σε μία εξάρτηση από παροχές, πολλά δε από αυτά τις διεκδικούν συστηματικά. Πιστεύει ότι πραγματική πρόοδος θα μπορέσει να επιτευχθεί μόνον εάν τα ευρωπαϊκά προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης διαμορφώνονται σε αποκεντρωμένο επίπεδο, προσαρμόζονται στην τοπική κλίμακα και ενθαρρύνονται με την παροχή κινήτρων·

41. ακόμη και στα κράτη μέλη της ΕΕ όπου οι εθνικές κυβερνήσεις καθορίζουν το ύψος των συνολικών παροχών κοινωνικής ασφάλισης και των παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να διαθέτουν τη διακριτική ευχέρεια να διαχειρίζονται τους πόρους αυτούς όπως αυτές κρίνουν σκόπιμο εντός ενός εθνικού πλαισίου, ώστε τα κονδύλια αυτά να αξιοποιούνται κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο και να καταστεί δυνατή η μείωση του αριθμού των ατόμων που διεκδικούν παροχές.

Βρυξέλλες, 7 Φεβρουαρίου 2008.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE